

Utorok 18. mája 2010

Kľúčové kompetencie pre meniaci sa svet: realizácia pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010

P7_TA(2010)0164

Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. mája 2010 o kľúčových kompetenciách pre meniaci sa svet: realizácia pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010 (2010/2013(INI))

(2011/C 161 E/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. novembra 2009 s názvom Kľúčové kompetencie pre meniaci sa svet (KOM(2009)0640),
- so zreteľom na osem kľúčových odborných zručností uvedených v odporúčaní Európskeho parlamentu a Rady 2006/962/ES z 18. decembra 2006 s názvom Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie – európsky referenčný rámec ⁽¹⁾,
- so zreteľom na desaťročný pracovný program s názvom Vzdelávanie a odborná príprava 2010 a na následné spoločné predbežné správy o pokroku v súvislosti s jeho realizáciou,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 15. novembra 2007 o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta ⁽²⁾,
- so zreteľom na správu odbornej skupiny pre nové zručnosti pre nové pracovné miesta s názvom Nové zručnosti pre nové pracovné miesta: treba konať,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave Vzdelávanie a odborná príprava 2020 (ET 2020) ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2008 o vzdelávaní dospelých: na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. decembra 2008 o poskytovaní celoživotného vzdelávania pre znalosti, tvorivosť a inovácie – realizácia pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na rámec pre európsku spoluprácu vo veciach mládeže, ktorý bol prijatý v novembri 2009,
- so zreteľom na Európsky konsenzus o rozvoji vzdelávania, strategický rámec navrhnutý zástupcami inštitúcií EÚ, členských štátov, občianskej spoločnosti a ostatných zúčastnených strán v novembri 2007,
- so zreteľom na podrobné hodnotenie vnútroštátnych správ a výsledkov dosiahnutých v porovnaní so súborom ukazovateľov a referenčných úrovní (SEK(2009)1598 a SEK(2009)1616),
- so zreteľom na články 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 290, 4.12.2007, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 41 E, 19.2.2009, s. 46.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 45 E, 23.2.2010, s. 33.

Utorok 18. mája 2010

— so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A7-0141/2010),

- A. keďže kvalitné vzdelávanie a odborná príprava sú nevyhnutnosťou pre osobný rozvoj jednotlivcov, rovnosť a boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, aktívne občianstvo a sociálnu súdržnosť,
- B. keďže zlepšenie kvality vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých študentov s cieľom dosiahnuť lepšie výsledky a kompetencie, spočiatku prostredníctvom nových a rásnejších politík na zvýšenie poskytovania vzdelávania, je prioritou,
- C. keďže napriek tomu, že kvalita vzdelávania a odbornej prípravy sa v EÚ do istej miery zvyšuje, väčšina referenčných úrovní EÚ stanovených na rok 2010 sa nedosiahne, keďže obzvlášť úroveň zručností je neprimeraná a keďže tretina populácie Európy má nízku úroveň kvalifikácie,
- D. keďže desať rokov po začatí bolonského procesu nebola dosiahnutá požadovaná konvergencia členských štátov v oblasti vysokoškolského vzdelávania,
- E. keďže politiky vzdelávania a odbornej prípravy by mali umožniť všetkým občanom, a to bez ohľadu na ich vek, pohlavie, zdravotný, fyzický a psychický stav, ich jazykovú, etnickú, národnú, náboženskú príslušnosť či sociálno-ekonomický pôvod, aby počas svojho života nadobúdali, dopĺňali si a rozvíjali svoje zručnosti a kompetencie,
- F. keďže vzdelávanie a odborná príprava sú kľúčovými prvkami úspešnej realizácie obnoveného sociálneho programu pre možnosti, prístup a solidaritu; keďže realizácia uvedeného programu by pomohla vytvoriť viac lepších pracovných miest a poskytla by Európanom možnosť dosiahnuť svoj potenciál,
- G. keďže na zabezpečenie toho, aby mali ženy rovnaký prístup k vzdelávaniu na všetkých úrovniach a aby neboli možnosti vzdelávania vopred predurčené rodovými stereotypmi, je potrebné vynakladať neustále úsilie,
- H. keďže úplná realizácia kľúčových kompetencií si vyžaduje ďalšie politické opatrenia, a to na úrovni EÚ aj úrovni jednotlivých štátov,
- I. keďže kľúčovou výzvou pre vzdelávanie a odbornú prípravu v Európe je ich reforma na holistický vzdelávací systém zameraný na učenie, ktorý mladých ľudí naučí byť šťastnými, aktívnymi globálnymi občanmi, ktorí sú pripravení vstúpiť na pracovný trh,
- J. keďže vykonávanie a ďalšie rozvíjanie stratégií celoživotného vzdelávania zostávajú rozhodujúcou výzvou pre mnoho členských štátov; keďže namiesto orientácie na osobitné oblasti či cieľové skupiny sa treba viac zameriavať na celoživotnosť vo vzdelávaní,
- K. keďže zisk z investícií do vzdelávania sa prejaví iba v dlhodobej perspektíve a je dôležité, aby sa vzdelávanie v politických programoch nezanedbávalo; keďže treba žiadať, aby EÚ vydávala usmernenia týkajúce sa kvality systémov vzdelávania a odbornej prípravy a aby nedochádzalo k rozpočtovým obmedzeniam alebo aby sa pridelené prostriedky prinajmenšom zvyšovali, nie znižovali, keďže EÚ sa preto musí vybaviť rozpočtovými mechanizmami, ktoré nie sú viazané na ročné programy v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy,
- L. keďže investície do vzdelávania a odbornej prípravy, doškolovanie a aktualizácia a prispôbienie vedomostí a zručností všetkých je nevyhnutným predpokladom zotavenia sa z krízy a riešenia dlhodobých výziev globálnej hospodárskej konkurencieschopnosti, zamestnanosti, mobilizácie a sociálneho začlenenia,

Utorok 18. mája 2010

- M. keďže viac ako 80 % učiteľov na základných školách a 97 % vychovávateľov v materských školách sú v EÚ ženy, kým podiel žien medzi učiteľmi na stredných školách je iba 60 % a na vysokých školách a vo výskumnom systéme je táto percentuálna hodnota nižšia ako 40 %,
- N. keďže množstvo výziev, ktorým učelia čelia, sa zvyšuje tým, že vzdelávacie prostredie sa stalo zložitejším a rôznorodejším, pokiaľ ide o zmeny v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT), finančné obmedzenia spôsobené hospodárskou krízou, zmena spoločenskej a rodinnej štruktúry a multikulturalizmus,
- O. keďže bude dôležité realizovať Strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave EÚ 2020, aby sa tieto mimoriadne dôležité výzvy riešili,
- P. keďže digitálne kompetencie budú zohrávať čoraz väčšiu úlohu vo vyvíjajúcej sa znalostnej ekonomike a na pracovnom trhu EÚ; keďže tieto kompetencie poskytujú možnosti pre hospodársku obnovu, podporu podnikania a lepší prístup k zamestnaniu,
- Q. keďže šport je jedným z najúčinnějších nástrojov v boji proti zneužívaniu omamných látok (fajčenie, alkoholizmus a drogy) a žiaci škôl a vysokoškolskí študenti sú v tomto ohľade jednou z najrizikovejších sociálnych skupín; keďže účasť žiakov a študentov škôl na športových aktivitách závisí hlavne od primeranej pomocnej infraštruktúry,
1. víta už spomínané oznámenie Komisie s názvom Kľúčové kompetencie pre meniaci sa svet;
 2. poznamenáva, že napriek pokroku v posledných rokoch nie je ešte stále veľké množstvo občanov EÚ dostatočne kvalifikovaných; upozorňuje na to, že každý siedmy mladý človek (vo veku 18 – 24 rokov) odchádza zo školy pred jej ukončením (to je 6 miliónov tých, ktorí v EÚ 27 skončili školskú dochádzku predčasne), že každý štvrtý žiak vo veku 15 rokov má problémy s čítaním a že približne 77 miliónov ľudí (čo je takmer tretina obyvateľstva EÚ vo veku 25 – 64 rokov) nemá žiadnu alebo má len nízku úroveň kvalifikácie, že iba jedna štvrtina má úroveň kvalifikácie vysokú a že príliš veľa Európanov nenadobudlo zručnosti v oblasti IKT; zdôrazňuje, že veľmi nízka úroveň kvalifikácie je pretrvávajúcim problémom v rámci EÚ a je znepokojený zvyšujúcim sa počtom mladých ľudí, ktorí vo veku 15 rokov (21,3 % v 2000 a 24,1 % v 2006) nevedia správne čítať;
 3. žiada Komisiu, aby pokračovala v diskusii o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta; upozorňuje na to, že do roku 2020 pribudne 16 miliónov pracovných miest, ktoré si budú vyžadovať vysokú kvalifikáciu, a štyri milióny pracovných miest, ktoré si budú vyžadovať strednú kvalifikáciu, kým na druhej strane zanikne 12 miliónov pracovných miest, ktoré si vyžadujú nízku kvalifikáciu; poukazuje na skutočnosť, že do roku 2015 bude väčšina pracovných miest v každom odvetví vyžadovať zručnosti v oblasti IKT; vyzýva, aby sa do tejto diskusie zapojili všetky zainteresované strany vrátane učiteľov a študentov, zástupcov občianskej spoločnosti a najmä združení rodičov a študentov, ako aj zástupcov podnikateľskej sféry;
 4. považuje za nevyhnutné zaviesť politiky, ktorých cieľom je zlepšenie kvality vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých študentov, a zdôrazňuje, že na to, aby európske systémy vzdelávania našli riešenia pre výzvy globálnej konkurencieschopnosti, je potrebné zvýšiť dostupné možnosti vzdelávania, ktoré musia byť na vyššej úrovni a širšieho rozsahu, aby splňali zvyšujúce sa požiadavky odborných sektorov a trhu práce;
 5. považuje za nevyhnutnú znalosť jazykov s cieľom zjednodušiť prístup mladých ľudí na trh práce a podporiť ich mobilitu a rovnosť príležitostí;
 6. vyzýva členské štáty, aby pokračovali v realizácii európskeho kvalifikačného rámca;
 7. naliehavo žiada, aby sa venovala pozornosť nielen novým ekologickým pracovným miestam, ale aj administratívnym pracovným miestam; upozorňuje na to, že do roku 2030 bude podiel ľudí vo veku nad 65 rokov s ohľadom na ľudí vo veku od 15 do 64 rokov rásť, a to z 26 % v roku 2008 na 38 % v roku 2030; konštatuje, že z tohto dôvodu sa zvýši potreba spoločných politík týkajúcich sa aktívneho starnutia, obzvlášť pokiaľ ide o opatrenia na podporu gramotnosti a na oživenie a doplnenie kľúčových zručností v oblasti IKT, aby sa prekonala tzv. digitálna priepasť, ktorá je rastúcim faktorom sociálneho vylúčenia starších ľudí;

Utorok 18. mája 2010

8. konštatuje, že v oznámení Komisie o stratégii EÚ 2020 sa zdôrazňuje, že „zamestnanosť žien je zvlášť nízka“ (iba 63 % žien v porovnaní so 76 % mužov pracuje) a že „na zvýšenie účasti ženskej pracovnej sily budú potrebné politiky podporujúce rovnosť žien a mužov“; konštatuje, že politika vzdelávania a odbornej prípravy sa v dôsledku toho bude musieť sústrediť na preklopenie týchto priepastí na pracovnom trhu, čím prispeje k dosiahnutiu udržateľného rastu a sociálnej súdržnosti; zdôrazňuje význam vzdelávania, ktoré nie je založené na rodových aspektoch, a to už od raného veku;
9. vyzýva, aby sa venovala osobitná pozornosť potrebe podporovať začleňovanie osôb so zdravotným postihnutím do vzdelávania a odbornej prípravy, a to bez ohľadu na ich vek, s osobitnou pozornosťou venovanou skutočnej integrácii zdravotne postihnutých detí do vzdelávacích zariadení od útleho veku; zdôrazňuje potrebu náležitých investícií a dlhodobej stratégie, aby sa v tejto oblasti odstránili akékoľvek limity;
10. domnieva sa, že všetky typy vzdelávania by mali podporovať získavanie demokratických kompetencií podporou študentských rád a umožňovaním študentom spoluzodpovedať za vzdelávanie, ako je to ustanovené v charte práv študentov; v tejto súvislosti vyzýva na dôkladnú diskusiu v európskej spoločnosti o fungovaní a úlohe vzdelávania a navrhuje, aby priestorom pre takúto diskusiu bola Agora občanov Európy;
11. vyzýva Komisiu, členské štáty a zamestnávateľov, aby v úzkej spolupráci s poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy podporovali rozširovanie zručností pre ľudí pochádzajúcich zo znevýhodneného prostredia;
12. uznáva, že globalizácia od základov zmenila európsku spoločnosť a odporúča zahrnúť globálne/rozvojové vzdelávanie do všetkých úrovní vzdelávania, aby umožnila občanom vyrovnáť sa s nástrahami a možnosťami meniaceho sa sveta;
13. považuje za nevyhnutné, aby sa na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy zavádzala digitálna a mediálna gramotnosť, ako aj oboznamovanie sa s novými technológiami, a aby sa vyučovalo, akým spôsobom možno využiť poznatky, ako aj kritické myslenie, pri používaní moderných foriem komunikácie a mediálnych obsahov; zdôrazňuje naliehavú potrebu zlepšovania elektronických zručností u všetkých občanov Európy; poukazuje na to, že školenie a vzdelávanie v oblasti IKT na vnútroštátnej aj európskej úrovni sú nevyhnutné vzhľadom na zvyšujúcu sa dôležitosť týchto zručností na rozvíjajúcom sa trhu práce;
14. zdôrazňuje potrebu dostatočnej a vysokokvalitnej podpory rozvoja kompetencií učiteľov a podpory na zavedenie nových spôsobov organizácie výučby v atraktívnom prostredí školy;
15. zdôrazňuje dôležitosť poskytovania vzdelávania v oblasti umenia, kultúry a športu v rámci vzdelávania a odbornej prípravy a potrebu venovať mu mimoriadnu pozornosť počas predškolskej výchovy, vzdelávania na základnej škole a stredoškolského vzdelávania a počas celého života; domnieva sa, že vzdelávanie v kultúrnej a sociálnej oblasti je nevyhnutnou súčasťou politiky vzdelávania a odbornej prípravy, rovnako ako rozvoj odborných a technických schopností, keďže môžu zhodnocovať iné ako školské schopnosti, aby sa tak podporoval rozvoj jednotlivca a získavanie základných zručností;
16. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili dostatok finančných prostriedkov na financovanie športu vo vzdelávacích inštitúciách a na zlepšenie spolupráce verejnej a súkromnej sféry v tejto oblasti;
17. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili dostatočné investície do vzdelávania s cieľom zabezpečiť prístup na pracovný trh pre všetky kategórie;
18. zdôrazňuje význam využívania predmetov, akými sú história a jazyky, ako nástrojov na dosiahnutie sociálnej a kultúrnej integrácie v rámci Európy;

Predškolská výchova

19. upozorňuje na dôležitosť vysokokvalitného vzdelávania v ranom detstve pre včasné získavanie kľúčových kompetencií, učenie sa vlastného aj príslušného cudzieho jazyka a predovšetkým pre podporu detí zo znevýhodneného prostredia a s osobitnými (vzdelávacími) potrebami s cieľom bojovať proti budúcej chudobe a sociálnemu vylúčeniu;

Utorok 18. mája 2010

20. poukazuje na význam podpory kultúry čítania od predškolského veku a na dôležitosť prístupu k materiálom na čítanie už v predškolskom veku;
21. poukazuje na význam vzdelávania v materskom jazyku vrátane tradičných menšín;
22. zdôrazňuje význam viacjazyčnosti pre mobilitu: z tohto dôvodu vyzýva členské štáty, aby zaviedli vyučovanie druhého jazyka už v ranom veku;
23. zdôrazňuje, že je nevyhnutné zaviesť podporné opatrenia v oblasti pedagogiky pre deti prisťahovalcov, aby sa uľahčilo ich prispôbovanie sa výchovnému a sociálnemu prostrediu hostiteľskej krajiny;
24. zdôrazňuje potrebu, aby sa už v ranom období života detí podnecovali a podporovali činnosti zamerané na rozvoj tvorivosti, a tým sa vo väčšej miere pripravovala cesta inovatívnej kultúry v Európe;
25. upozorňuje na barcelonské ciele, ktoré sa zameriavajú na to, aby do roku 2010 bola zabezpečená starostlivosť o deti pre najmenej 90 % detí vo veku od troch rokov do veku povinnej školskej dochádzky a pre najmenej 33 % detí vo veku nižšom ako 3 roky a aby bola starostlivosť o deti z hľadiska výdavkov cenovo prístupná pre čo najväčší počet ľudí;

Vzdelávanie na základnej škole a stredoškolské vzdelávanie

26. zdôrazňuje potrebu pokračovať v rozvíjaní a upevňovaní jazykových znalostí na základných a stredných školách, aj v prípade detí prisťahovalcov, a význam výučby v ich rodnom jazyku, pokiaľ ide o tradičné menšiny;
27. podporuje myšlienku takej pedagogiky, ktorá by umožnila pravidelné poradenstvo a aktívnejšiu účasť žiakov na riadení vzdelávacieho procesu, aktívnu účasť rodičov a žiakov na vzdelávacom spoločenstve a rozvoj vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi založenými na dôvere, čo by podporovalo iniciatívnosť a získavanie sociálnych a občianskych spôsobilostí nevyhnutných pre aktívne občianstvo;
28. zdôrazňuje význam zahrnutia nových technológií do osnov ako nástroja potrebného pre vzdelávanie v modernom vzdelávacom systéme; podporuje myšlienku, aby deti nadobúdali v ranom veku pod odborným dohľadom zručnosti týkajúce sa zodpovedného využívania mediálneho obsahu so zapojením kritického myslenia, najmä pokiaľ ide o využívanie internetu a domnieva sa, že je nevyhnutné oboznamovať deti s citlivými otázkami ochrany súkromného života, ochrany osobných údajov a dodržiavania pravidiel v oblasti autorských práv;
29. domnieva sa, že pokrok dosiahnutý v oblasti prispôbovania školských učebných osnov kľúčovým kompetenciám je posunom vpred, ale je nevyhnutné, aby sa vykonali aj ďalšie kroky, hlavne prostredníctvom uznávania a certifikovania zručností dosiahnutých neformálnym a informálnym vzdelávaním, a podporiť získavanie kľúčových kompetencií u tých, ktorým hrozia zlé študijné výsledky a sociálne vylúčenie;
30. žiada, aby sa stimulovala fyzická a športová aktivita na školách, ako aj organizácia školských súťaží a účasť na nich, pretože majú pozitívny vplyv na zdravie, podporujú integráciu a pomáhajú rozvíjať hodnoty, ktoré prispievajú k vytvoreniu pozitívnych vzorov správania;
31. zasadzuje sa za vzdelávanie a odbornú prípravu pre deti z rodín migrantov, pričom zdôrazňuje významný prínos vzdelávania k úspešnej integrácii migrantov do európskej spoločnosti;
32. žiada o komplexnú stratégiu pre získavanie kľúčových kompetencií zahŕňajúcu tak reformu školských učebných osnov, ako aj podporu priebežnej odbornej prípravy a profesionálneho rozvoja učiteľov, čím sa zabezpečí odborne vyškolené vzdelávacie spoločenstvo; domnieva sa, že učiteľom by sa mali poskytnúť stimuly na zlepšenie ich spôsobu výučby a na ich profesionálny rast;

Utorok 18. mája 2010

33. vyzýva členské štáty, aby na všeobecných vzdelávacích školách zaviedli nové programy a materiály na vyučovanie mladých ľudí s jednou z najrozšírenejších porúch čítania, dyslexiou, aby týmto mladým ľuďom poskytli možnosť úspešne ukončiť vzdelávanie aj napriek svojej ťažkosti s čítaním;

34. zdôrazňuje význam integrovaného vzdelávania, aby sa zabránilo sociálnym predsudkom a diskriminácii a prispelo k sociálnej solidarite v rámci Európy;

Vysokoškolské vzdelávanie

35. vyzýva na väčšiu mobilitu medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, podnikateľskou sférou a inštitúciami odborného vzdelávania a odbornej prípravy (napr. študentov, učiteľov, zamestnancov, školiťelov) s cieľom podporiť výučbu zameranú na študentov a získavanie kompetencií, ako je napríklad podnikateľský duch, medzikultúrne porozumenie, kritické myslenie či tvorivosť, ktoré sú na trhu práce čoraz viac potrebné; domnieva sa, že na tento účel treba okamžite odstrániť existujúce prekážky v rámci EÚ, obzvlášť prekážky týkajúce financovania a uznávania, aby sa zlepšila kvalita mobility všetkých študentov; podporuje zabezpečenie kvality vysokoškolského vzdelávania ako spôsobu posilnenia akademickej mobility a mobility na účely výskumu a ako predpokladu rovnakých pracovných príležitostí pre obyvateľov EÚ;

36. zdôrazňuje význam, ktorý má pre mladých ľudí poskytovanie pevnej základne s hlavnými zručnosťami, ktorá je nevyhnutná na podporu mobility počas celého života a ktorá im umožní prispôbiť sa vývoju na trhu práce a vzniku nových hospodárskych a sociálnych potrieb;

37. žiada, aby sa podporovali výskumné programy zamerané na posilnenie znalostného trojuholníka, ktorý je nevyhnutný na stimulovanie rastu a zamestnanosti v Európskej únii;

38. vyzýva členské štáty na modernizáciu programu vysokých škôl a obzvlášť na koordináciu osnôv s požiadavkami trhu práce;

39. vyzýva vysokoškolské inštitúcie, aby modernizovali svoje programy a vo všeobecnosti urýchlili realizáciu bolonského procesu;

40. domnieva sa, že inštitúcie vysokoškolského vzdelávania by sa mali viac otvoriť a vo väčšej miere pripraviť na študentov, najmä na netradičných študentov, študentov s osobitnými potrebami a znevýhodnené skupiny, a na tento účel sú vhodné najmä dobre dotované štipendijné systémy, na základe ktorých môžu mladí ľudia zo sociálne slabších rodín študovať; domnieva sa tiež, že by sa v členských štátoch mali uplatňovať konkrétne politiky, ktoré zabezpečia základné právo na vzdelanie každému vrátane mladých ľudí s obmedzenejšími finančnými možnosťami a že v budúcnosti treba preskúmať zložení porovnávacia báza rovnosti, pokiaľ ide o vysokoškolské vzdelávanie, ako súčasť strategického rámca vzdelávania a odbornej prípravy;

41. v tejto súvislosti pripomína závery Rady⁽¹⁾ z mája 2007 o ukazovateľoch vypracovaných pre nasledujúcu Pekinskú akčnú platformu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy žien, obzvlášť pokiaľ ide o vysoké školstvo a výskum; vyjadruje však poľutovanie, že tieto ukazovatele nie sú zohľadnené v plnej miere pri monitorovaní realizácie pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010; v tejto súvislosti odporúča ich použitie ako nástroja na monitorovanie pokroku smerom k rodovej rovnosti vo vzdelávaní a odbornej príprave;

42. pripomína, že napriek pokroku dosiahnutom v prístupe žien k vysokoškolskému vzdelávaniu nie sú ženy stále dostatočne zastúpené v odboroch, akými sú matematika, vedy a technológia (iba 32 % absolventov sú ženy, 68 % sú muži); poukazuje na to, že vyrovnávanie rodovej nerovnosti v týchto oblastiach by prispelo k zníženiu nedostatku zručností, ktoré EÚ má v týchto oblastiach;

43. považuje neformálne vzdelávanie za doplnok formálneho vzdelávania a odporúča, aby bol tento fakt zohľadnený pri tvorbe vzdelávacej politiky ET 2020;

⁽¹⁾ Dokument Rady 9152/2007.

Utorok 18. mája 2010

44. vyzýva na zvýšenie, zefektívnenie a rozšírenie záberu investícií do vysokoškolského vzdelávania;
45. vyzýva členské štáty, aby podporovali partnerstvo (na medzinárodnej, vnútroštátnej, regionálnej i miestnej úrovni) medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, univerzitami, výskumnými strediskami a podnikateľskou sférou a finančné investície podnikateľskej sféry do vysokoškolského vzdelávania;
46. vyzýva členské štáty, aby vysokoškolskému sektoru prideliли potrebné zdroje, ktoré sú hlavným nástrojom na hospodárske a sociálne oživenie po nedávnom poklese, a aby dokázali reagovať na globálne výzvy;
47. vyzýva členské štáty, aby právnymi, administratívnymi a finančnými prostriedkami podporovali vzdelávanie tradičných menšín v ich rodnom jazyku;

Odborné vzdelávanie a odborná príprava

48. trvá na tom, že kvalitné odborné vzdelávanie a kvalitná odborná príprava sú základnou podmienkou, pokiaľ ide o výchovu nových odborníkov, a nevyhnutné pre fungovanie nových zručností pre nové pracovné miesta, keďže venujú osobitnú pozornosť dôkladnej odbornej príprave a výučbe na pracovisku, ako aj pre mladých absolventov, a to na základe dohôd medzi univerzitami a podnikmi; zároveň sa domnieva, že je dôležité podporovať štúdium a prax študentov v rámci odbornej prípravy v ostatných krajinách Európskej únie, ako je to v rámci programu Erasmus v univerzitnej oblasti; žiada, aby sa zvýšila miera podpory a prestíž odborného vzdelávania;
49. zdôrazňuje potrebu ďalšej modernizácie programov odborného vzdelávania, pričom berie do úvahy kľúčové kompetencie, aby sa na jednej strane zlepšila ich kvalita a aby sa stali atraktívnejšími pre mladých ľudí a na druhej strane aby boli vhodnejšie prispôsobené vyvíjajúcim sa potrebám trhu práce; domnieva sa, že programy odbornej prípravy by mali zlepšiť kľúčové kompetencie všeobecného významu;
50. zdôrazňuje potrebu prijať na základe existujúcich najlepších postupov model uznávania vzdelávacích kreditov týkajúcich sa občianskych zručností mladých ľudí, ktorí vykonávajú dobrovoľnícku prácu a sociálnu činnosť podporovanú neziskovými organizáciami alebo v kontexte rozvojovej spolupráce;
51. vyzýva na zlepšenie prechodu medzi stredoškolským odborným vzdelávaním a školením a vysokoškolským vzdelávaním, čo zabezpečuje vyššiu kvalifikáciu;
52. zdôrazňuje rozmer celoživotného vzdelávania v odporúčaní týkajúcom sa kľúčových kompetencií a trvá na tom, že je potrebný väčší pokrok v oblasti odborného vzdelávania, odbornej prípravy a v oblasti vzdelávania dospelých, aby sa dosiahla ich úplná realizácia, a to aj prostredníctvom právneho uznania všeobecného práva na celoživotné vzdelávanie;
53. zdôrazňuje význam výmeny informácií a dobrých a úspešných postupov medzi členskými štátmi v oblasti odborného vzdelávania a prípravy;

Celoživotné vzdelávanie

54. žiada, aby sa urýchlene začal riešiť problém rastúceho množstva ľudí, ktorí nevedia dobre čítať, a aby sa osobitne podporili miestne správy, pretože sú pre verejnosť najľahšie dostupné; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby upriamili pozornosť na ešte stále vysoký počet analfabetov a aby dôsledne bojovali proti tomuto problému aj u dospelých;
55. je mimoriadne znepokojený zvyšujúcim sa počtom nezamestnaných mladých ľudí, obzvlášť počas súčasnej hospodárskej krízy; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili čo najväčšiu flexibilitu pracovných trhov na to, aby si mohli mladí ľudia jednoduchšie nájsť prácu a meniť zamestnanie;

Utorok 18. mája 2010

56. zdôrazňuje potrebu lepšieho začlenenia poskytovateľov vzdelávania do rozvoja komplexných vnútroštátnych kvalifikačných rámcov a uznávanie predošlého vzdelania vo väčšej miere vrátane neformálneho vzdelania získaného ad hoc;
57. poznamenáva, že ciele stanovené v súvislosti so štyrmi z piatich referenčných úrovní, prijatých v roku 2003, sa nedosiahnu; vyzýva Komisiu, členské štáty, regionálne a miestne orgány a ďalšie zainteresované strany, aby preskúmali príčiny a prijali vhodné opatrenia s cieľom napraviť tento stav;
58. zdôrazňuje význam neustáleho štruktúrovaného dialógu a konzultácií medzi osobami, ktoré sú v poslednej fáze vzdelávania a odbornej prípravy, inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a podnikmi;
59. podporuje zámer, aby sa do roku 2020 zvýšila účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní z 12,5 % na 15 %, a vyzýva, aby sa v súvislosti s tým prijali vhodné opatrenia; na tento účel vyzýva univerzity, aby uľahčili väčší prístup k štúdiu, spestrili a rozšírili študentskú základňu a upravili študijné programy tak, aby boli atraktívnejšie pre dospelých ľudí vracajúcich sa k štúdiu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali ešte rozhodnejšie opatrenia na podporu a rozširovanie inštitúcií celoživotného vzdelávania, napríklad vo forme projektov ako „školy druhej šance“; vyzýva, aby sa pri realizácii stratégií celoživotného vzdelávania bralo do úvahy a presadzovalo rodové hľadisko; poukazuje na skutočnosť, že univerzity tretieho veku zohrávajú dôležitú úlohu v celoživotnom vzdelávaní;
60. poznamenáva, že jednou z hlavných prekážok, ktorým dospelí rozhodnutí zúčastňovať sa na vzdelávaní a odbornej príprave čelia, je nedostatok zariadení poskytujúcich pomoc rodinám; z toho dôvodu podnecuje členské štáty, aby prijímali také podporné opatrenia, vďaka ktorým sa zabezpečí, aby si všetci študenti a pracujúci, ktorí majú nejaké rodinné záväzky (napr. starostlivosť o deti či iné osoby odkázané na ich pomoc), mali možnosť dopĺňať a/alebo zvyšovať svoje zručnosti a spôsobilosti na základe najlepších postupov zavedených v tejto oblasti podľa programu Európskeho sociálneho fondu vrátane šekov na služby a prispôbenie; domnieva sa, že by sa mali obzvlášť preskúmať možnosti elektronického vzdelávania, pretože umožňujú väčšiu flexibilitu pri prepájaní vzdelávania, práce a starostlivosti;
61. podporuje Európsky inštitút pre rodovú rovnosť pri podnikaní krokov smerujúcich k zlepšeniu zberu a analýzy porovnateľných údajov o rodovej rovnosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a zabezpečovaní, aby boli štatistiky relevantných ukazovateľov súvisiacich s Pekinskou akčnou platformou ľahko dostupné a pravidelne aktualizované;
62. odporúča vzdelávacím inštitúciam a inštitúciam odbornej prípravy, aby lepšie informovali o svojich programoch pre dospelých a zjednodušovali administratívne postupy, ktoré umožňujú prístup k týmto programom;
63. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere uznala odbornú pomoc zainteresovaných subjektov a ich úlohu pri realizovaní stratégie ET 2020;
64. vyzýva Komisiu, aby do plánovaného ukazovateľa mobility pre ET 2020 zahrnula neformálne vzdelávanie, odborné vzdelávanie a školenie a študentov škôl a aby pre mobilitu študentov prebrala ukazovateľ bolonského procesu;

*

* *

65. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.